

Nú skal tollmúrurinn millum Føroyar og EF brótast

Vørur úr øðrum londum enn EF verða dýrari

-Íslendskt og newzeelendskt lambskjót verður 20% dýrari, klæðnavørur millum 10 og 15%, eins og bilar eisini verða dýrari. Av hesum verða eisini eini vanlig sethús eini 10.000 krónur dýrari

Frá 1. januar næsta ár verða allar vørur, sum hava sín uppruna uttan fyri EF, dýrari hjá okkum at keypa. Prishækkingin velst um hvørjar vørur eru og hvør nýtslan er. Roknast kann við, at lambskjót úr til dæmis Íslandi og New Zeelandi verður 20% dýrari. Allar klæðnavørur, sum ikki eru framleiddar í EF londum, verða millum 10 og 15% dýrari og sama er við bilum. Til dæmis bilur úr Svøríki og Japan, sum vit higartil hava keypt nógv av Teir verða millum 10 og 15.000 dýrari.

Tey, sum skulu byggja, sleppa heldur ikki undan at verða rakt av EF tillag-

ingini. Umleið helmingurin av vanligum byggitilfari til eini sethús kemur í dag úr Noregi, Svøríki og Finlandi, og hevur hetta við sær, at eini vanlig sethús verða slakar 10.000 krónur dýrari eftir 1. januar. GATT-tollurin á timbri er 5% og á m.o. byggiplátum 10%. Hesin verður lagdur oman á nógaldandi tollgjöld.

Lítið er at ivast í, at broytingin í tollskipanini eisini fer at hava við sær, at vit í størri mun enn í dag fara at keypa vørur, framleiddar í EF-londum.

Í hesum sambandi er vert at byta merki í, at størsti timburframleiðarin í Europa er Tyskland, sum í

framleiðslu liggur væl hægri enn Svøríki. Óhugsandi er tí ikki, at vit framyvir fara at fáa okkara timburvørur úr Tysklandi heldur enn sum nú úr m.a. Svøríki.

Tolllóginn skal broytast

Landsstýrið hevur lagt fyri tingið uppskot um at broyta tolllógina eins og lógina um avgjald á framleiðslu og innflutning.

Hetta er fyrsti partur av einari stórar broyting í føroyskari toll- og avgjaldslógávu.

Orsøkin til hesa broyting er fyrst og fremst tann parturin av sáttmálanum við EF, har Føroyar hava

Tilfarið til eini vanlig sethús verður eftir øllum at døma eini 10% dýrari.
Mynd: Kalmar

bundið seg til at gera nýggjar lógir á toll- og avgjaldsøkinum.

Lóginar um innflutningsgjald, eykainnflutningsgjald og serligt innflutningsgjald skulu takast av, og í staðin skal setast í verk ein meirvirðingjaldsskipan.

Tollmúrurinn burtur

Allur tollur millum Føroyar og EF fellur burtur frá 1. januar 1993. Framyvir kann nýggjur figgjartollur ikki ásetast millum partarnar, og hvat avgjaldi viðvíkur, má munur ikki

gerast á vørur, ið verða framleiddar í Føroyum og vørur, framleiddar í felagsmarknaðarlondum.

Hinvegin er loyvt at seta eitt sokallað punktgjald á eina ávís vøru sum vit flyta úr EF, men so mugu vit samstundis áseta sama gjald á líknandi vørna, sum verður framleidd í Føroyum.

Upprunin avgerandi

Nú verður avgerandi hvønn uppruna vørn hevur, og tí verður hetta nýtt fyrbrigdi í nýggju tolllógávu. Hetta kemur

longu í gildi 1. januar komandi. Allar vørur vit innflyta úr londum uttan fyri EF fáa álagdar ein GATT-toll. Hetta uttan mun til hvaðani vørn er bílóg.

Annars verður lítil og eingin broyting at merkja í komandi ári, sum verður eitt yvirgangsár.

tór.-

Vetrarmál

Hví ikki fara at ferðast og samstundis ganga á mál-skúla? Tað spyr útbúgvingarfelagsskapurin International College Center ella ICC, sum eisini hevur skrivstovu í Holte í Danmark.

Málskúlarnir eru nógvir, men ringt er hjá tí ókunnuga at taka dagar ímillum, hvør er góður og hvør er vánaligur, skrivur ICC í tíðindaskriv.

Galal í garði

Felagsskapurin sigur, at tað veit hann at siga, tí tey 30 árin hann hevur verið til, hevur hann knýtt sambond við teir bestu í nógvum londum. ICC umboðar umleið 60 skúlar í Europa og USA.

ICC-felagsskapurin átekur sær at vísa fólki á egnaðar málskúlar og rætta skeiðið fyri tey. Dentur

verður lagdur á, at øll - uttan mun til aldur og útbúgving ella fortreytir annars - hava møguleika at fara á málskúlarnar. Tað ræður einans um at finna tann rætta.

Eftir tørv

Málskúlahaldini kunnu vera úr viku og upp í heilt skúlaár. Millum tilboðini er eisini eitt uppihald á jólum í Onglandi. Summir av skúlunum í Eysturriki, Týskalandi og Fraklandi eru samstundis skístøð.

Tey, ið hava so mikið av áhuga fyri hesum møguleika, at tey vilja hava meira at vita, kunnu seta seg í samband við ICC. Adressan er Rønnebærvej 12, DK-2840 Holte, Danmark. Telefon-nummar er 042 42 02 83.

Skúlin kann vera eitt gott grundarlag, tá fremmandi mál skal lærast. Skal málið lærast, so tað ikki stendur á at tosa tað, hvat er tá betri enn at vera millum tey, sum tosa tað dagliga, spyr ICC-felagsskapurin, ið átekur sær at vísa á tey røttu støðini at læra mál (úlvildarlig savnsmynd tókin á HF- og studentaskúlanum í Hoydølum)